

SXEDIO.FJ8

6.7.1948: Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΚΙΤΙΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΕΠΙΤΙΘΕΤΑΙ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΖΕΙ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΑΠΟ ΑΜΒΩΝΟΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η Εθναρχία αφότου συμπληρώθηκε η Ιερά Σύνοδος με την εκλογή των Μητροπολιτών Πάφου Κλεόπα, Κιτίου Μακαρίου και Κυρηνείας Κυπριανού αποδύθηκε σε ένα πολυμέτωπο αγώνα με στόχο πάντοτε την Ένωση με παράλληλη οργάνωση του λαού και των εσωτερικών της θεμάτων.

Τώρα είχε δυο τουλάχιστον νέους και φιλόδοξους ιεράρχες- τους Κιτίου Μακάριο και Κυρηνείας Κυπριανό- πρόθυμους να προσφέρουν πολλά για την προώθηση του ενωτικού αγώνα.

Οι δυο νεαροί Μητροπολίτες όχι μόνο δεν έμειναν αδρανείς αλλά δραστηριοποιήθηκαν έντονα υπερ του ενωτικού αγώνα. Τα νειάτα τους, τους βοηθούσαν περισσότερο από τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο Β μια και ο Αρχιεπίσκοπος βρισκόταν σε πολύ προκεχωρημένη ηλικία. Ετσι όργωσαν την ύπαιθρο και μετέφεραν παντού το ενωτικό μήνυμα, ενώ ταυτόχρονα καταδίκάζαν τη στάση της Αριστεράς παράταξης που υποστήριζε μεν τη ένωση αλλά με τον ενδιάμεσο σταθμό της αυτοκυβέρνησης, δηλαδή Αυτοκυβέρνηση-Ένωση.

Ο Κιτίου Μακάριος μιλώντας στις 6 Ιουλίου στη Λέσχη "Ένωσις" της Λεμεσού είχε πολλά να τονίσει για τον ενωτικό αγώνα και τη στάση της Αριστεράς διαψεύδοντας έτσι τις πληροφορίες του Κόμματος περί ανακτικότητας σε ότι αφορούσε τους κομμουνιστές, όπως έγραψε αργότερα ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ Φιφής Ιωάννου στις ενθυμίες του:

"Ένα μεγάλoστομον "Όχι" ήτο η απάντησις της πλειοψηφίας του Κυπριακού λαού εις την Κυβέρνησιν, και αυτό το "Όχι" το οποίον ερμηνεύει την αντίστασιν της ψυχής μας εναντίον της ξένης κατοχής, θα

ακούεται πάντοτε όταν γίνεται λόγος περί ψευδοσυντάγματος ή άλλης λύσεως πλην της Ενώσεως.

Δυστυχώς όμως ανάμεσα εις τον εθνικόν μας αγώνα υπάρχει και η αντίδρασις μερικών, οι οποίοι εξυπηρετούν κομματικά συμφέροντα. Και επειδή νομίζουν ως πρόσφορον έδαφος την αυτοκυβέρνησιν, γυρίζουν τα χωρία διεξάγοντες προπαγάνδαν υπέρ αυτής. Προσπαθούν δε να εξαπατήσουν τον λαόν με διάφορα επιχειρήματα φωνάζοντες "θέλομεν την Ενωσιν, αλλά είμεθα πλέον ρεαλισταί από τους άλλους".

Ελληνες.

Η αυτοκυβέρνησις είναι το πλέον αντιπατριωτικόν σύνθημα, που με αυτό επιδιώκεται ο κλονισμός της πίστεως του λαού εις την Ενωσιν. Πρέπει να βαδίσωμεν σταθεροί εις τον δρόμον ο οποίος εχαράχθη υπό της Εθναρχίας".

Αλλά και τον άλλο μήνα, στις 7 Αυγούστου, σε κήρυγμά του από τον άμβωνα του ναού του Σωτήρος της Λάρνακας, κατά τη γιορτή της Μεταμόρφωσης, κατάγγειλε τους κομμουνιστές ως αντιθρησκευτική και αντεθνική προπαγάνδα και επανέλαβε τις ίδιες απόψεις για την Αυτοκυβέρνηση:

"Δυστυχώς πολλοί δυσπιστούμεν εις την φωνήν ότι ούτος εστίν ο Μεσσίας και σωτήρ του Κόσμου Χριστός και παραπαίοντες εις το πυκνούμενον και πάλιν σκότος της πλάνης και απιστίας των μεταπολεμικών τούτων ημερών, άλλον Μεσσίαν αναζητούμεν και προς άλλας φωνάς κλείνομεν τα ώτα και στρέφομεν την προσοχήν. Και πολλοί παρουσιάζονται γόητες και πλάνοι, πλανώντες και πλανώμενοι από τον Μεσσίαν της ανθρωπότητος ψευδώς επαγγελλόμενοι και επιζητούντες την επιβολήν και επικράτησιν ψευδοσωτηρίων ιδεών ξένων και αντιθέτων προς την διδασκαλίαν του Θείου Ναζωραίου.

Και ο πόλεμος εν παρρησία και πόλεμος εκ του αφανούς, δι εντύπου και προφορικής προπαγάνδας κατά της θρησκείας και εκκλησίας, διεξάγεται και σπόρος απιστίας αφειδώς σκορπίζεται. Και θερίζομεν ήδη

τους καρπούς της αποστασίας και του σπόρου της απιστίας. Και τοιούτοι καρποί είναι η θλιβερά κατάσταση η επικρατούσα επί της πολυστενάκτου αυτής μαρτυρικής Μεγαλονήσου. Η Χριστιανική αγάπη εξέλιπε και μίσος τυφλόν και έχθρα θανάσιμος αντί αυτής βασιλεύει, αντί ομονοίας διχόνοια, αντί ειρήνης πόλεμος. Και οσάκις η Εκκλησία υψώνει την φωνήν της και ως φιλόστοργος πάντων μητηρ ζητεί υπό τας πτερύγας της "ως όρνις τα νεοσσία εαυτής" να περισυνάξη τα τέκνα της και φίλημα αγάπης και συμφιλιώσεως μεταξύ των να ανταλλάξουν, σηκώνεται κατακραυγή εναντίον της ότι κομματίζεται ή όπερ το χειρότερον, ότι γίνεται όργανον ωρισμένης μερίδος. Αλλά τίνα λόγον έχει η Εκκλησία να κομματισθή;

Περί άλλου όμως πρόκειται. Η Εκκλησία αποτελεί εμπόδιον εις τα σχέδια εκείνων οι οποίοι υπακούοντες εις ξένους αυθέντας επιδιώκουν κοινωνικήν ανατροπήν και εγκαθίδρυσιν καθεστώτος βασιζομένου όχι επί βάσεων θρησκευτικών και εθνικών, αλλ' επί αρχών και θεωριών αντιθέτων προς το πνεύμα της χριστιανικής θρησκείας και τας παραδόσεις της ελληνοκτικής μας φυλής. Και οσάκις λοιπόν η Εκκλησία αντιτίθεται εις τα τοιαύτα σχέδια, τότε έντονος ακούεται η κατήγορος φωνή της διαμαρτυρίας ότι η Εκκλησία κομματίζεται ότι ο ιερός άμβων ματαβάλλεται εις κομματικόν βήμα και ότι οι εκπρόσωποι της Εκκλησίας κατέρχονται εις κομματικήν πολιτικολογίαν τοιαύτα και τοσαύτα και άλλα τούτοις καθ' ημέραν κατά της εκκλησίας εκτοξεύονται. Αλλά κατά το αψευδές του Κυρίου στόμα "Πύλαι άδου ου κατισχύσουσιν αυτής".

Η Εκκλησία πολεμουμένη νικά και διωκομένη κρατύνεται, και ποτέ δεν θα παύση διακηρύττουσα και διαλαλούσα την αλήθειαν και υψούσα την λαμπάδα του θείου φωτός της ίνα διαλύση της πλάνης και του ψεύδους το σκότος και ίνα η αλήθεια θριαμβεύση και ημέρα απλέτου φωτός ανατείλη.

Αλλά μη νομισθή προς στιγμήν ότι η Εκκλησία αμυνομένη και πολεμούσα τους πολεμίους της θεωρεί τούτους ως εχθρούς της. Ολως αντιθέτως, ως τέκνα

μακράν αυτής ευρισκόμενα, με αίσθημα οίκτου και αγάπης διαρκώς προς αυτά ατενίζει και με ανοικτάς στοργικάς αγκάλας την επιστροφή των ζωηρώς αναμένει. Και η ημέρα της επιστροφής ελπίζω να είναι σύντομος, θα κατανοηθη τελικώς η πλάνη και θα κατανοήσουν κάποτε οι παρασυρθέντες και οι ακολουθήσαντες αντιθρησκευτικήν και αντεθνικήν οδόν ότι υπήρξαν θύματα κακών εισηγήσεων και ακούσια όργανα έξωθεν εισαχθείσης προπαγάνδας, προπαγάνδας, η οποία και αυτήν την ιεράν μας υπόθεσιν κατά το ίδιον συμφέρον εκάστοτε αντιμετωπίζει και αναλόγους δίδει εντολάς εις τα όργανα της τα οποία πάντοτε πειθήνεια περασύρουν τον λαόν εις αντεθνικάς ενεργείας κηλιδούσας τας σελίδας της ιστορίας μας.

Ούτω και προ ημερών με θόρυβον πολύ ωργάνωσαν το καλούμενον συνέδριον της "αυτοκυβέρνησης". Και ζηλώσαντες το επάγγελμα του Νεκροθάπτου του πανελληνίου πόθου και αιτήματος της ενώσεως, διετύπωσαν εις γλώσσαν ελληνικήν το ανθελληνικόν και ανθενωτικόν αίτημα της αυτοκυβερνήσεως και με επιχειρήματα διάφορα εφρόντισαν να κλονίσουν την πίστιν του πατριωτικού μας λαού εις τον ενωτικόν του αγώνα, Και δεν παραλείπη ευκαιρίαν να ειρωνευθούν και ευχαρίστως και χαιρεκάκως να σχολιάσουν οιανδήποτε ατυχίαν της ενωτικής μας προσπαθείας. Αλλ' ισχυρίζονται και ούτοι ότι ένωσις και πάντα ένωσις, είναι ο τελικός των σκοπός και ότι απλούστατα η αυτοκυβέρνησις είναι μία μεταβατική περίοδος, ένας σταθερός προπαρασκευαστικός για το παραπέρα ξεκίνημα. Φευδής ο ισχυρισμός και ατυχές το επιχείρημα. Η αυτοκυβέρνησις παραραχωρουμένη δεν θα αποτελέση μεταβατικήν περίοδον, αλλά σταθμόν διαρκείας και μόνιμον, δεν θα αποτελέση γέφυραν προς την ένωσιν, αλλ' οδόφραγμα ογκώδες εις τον δρόμον προς την ένωσιν.

Οιονδήποτε σύνταγμα ή είδος αυτοκυβερνήσεως και αν μας προσφέρη η δυναστεύουσα δύναμις, η προσφορά της είναι πάντοτε ένα είδος υπνωτικού διά να υπνωτίση και κοιμίση τον ακοίμητον πόθον μας.

Προς τον σκοπόν δε αυτόν ακριβώς και ο Λόρδος Κυβερνήτης μας δεν παραλείπει εύκαιραν από του να μας παρουσιάξη με ζωηρά και γοητευτικά χρώματα τα όσα οικονομικά οφέλη και αμύθητα καλά έχομεν να απολαύσωμεν δεχόμενοι ένα σύνταγμα.

Και συνεπίκουροι εις το έργον εκείνου έρχονται ατυχώς οι οπαδοί της "αυτοκυβέρνησης". Και ούτω αι αγωνιστικάί μας δυνάμεις διπασώνται ευφροσύνης μειδιώντες οι Κυρίαρχοι μας σατανικώς υποβηθούσι τον εσωτερικόν διχασμόν μας. Ευμενεΐας μειδίωμα επιδαψιλεύοντες άλλοτε εις την μίαν και άλλοτε εις την άλλην παράταξιν και διαιρούντες βασιλεύουσιν.

Αλλά θα είπητε ότι η ένωσις είναι ίσως απραγματοποίητος αφού οι Αγγλοι εις αγγλικήν πολεμικήν βάσιν μετατρέπουν την ελληνικήν μας Νήσον και εγκαθιστούν ραδιοσταθμούς και μελετούν μακροχρονίου διάρκειας σχέδια, αφήνοντας εις ημάς μετ' απαγοητεύσεως να εννοήσωμεν ότι δεν είναι ποσώς διατεθειμένοι να μας δώσουν την ελευθερίαν μας. Είναι αληθές ότι δεν φαίνονται διατεθειμένοι να χάσουν τους δούλους των οι Κυρίαρχοι μας, αφού και διά τας τελευταίας δηλώσεις του Βασιλέως μας, μεταφράζοντος και εκφράζοντος τον πανελλήνιον πόθον, όπως αντιθέτως προς πάσαν έννοιαν ηθικής και δικαίου, έκαμαν παραστάσεις διαμαρτυρίας προς την ελληνικήν Κυβέρνησιν. Και η ατυχής Μήτηρ Ελλάς διά πολύ γνωστούς λόγους καταπνίγουσα τον πόνον της, διά την δουλείαν της θυγατρός της, ηναγκάσθη διάσ του στόματος των υπευθύνων Υπουργών της να δώση μίαν διπλωματικήν απάντησιν, ικανοποιούσα κατά το δυνατόν τον θιγέντα αγγλικόν εγωϊσμόν. Οι λόγοι όμως αυτοί οι οποίοι αναγκάζουν σήμερον την Ελλάδα να μη θέλη διαραράξη τας φιλικάς της σχέσεις με την αγγλικήν αυτοκρατορίαν, πολύ συντόμως θα εκλείψουν. Και το ζήτημα θα τεθή τότε κατά τρόπον ωμόν και όχι με διπλωματικές περιστροφάς, ανεξαρτήτως όμως όλων τούτων, ημεΐς δεν πρέπει ποτέ να παύσωμεν ή να χαλαρώσωμεν την ευγενή προσπάθειαν μας, διά την δημιουργίαν μιας ελευθέρας πατρίδος, παρά τας τυχόν

αντιξοότητας και τας ανθενωντικές προθέσεις της κατεχούσης δυνάμεως.

Αλλά πολύ συχνά ένα άλλο ερώτημα προβάλλεται: Η Ενωσις θα πραγματοποιηθή μόνον με τας φωνάς και τας ζωτωκραυγάς υπέρ της Ενώσεως. Ασφαλώς όχι. Απατούνται έργα, ανάγκη να υπάρχη και ωρισμένη γραμμή θετικής δράσεως. Και ποια είναι η τοιαύτη γραμμή δράσεως δεν είναι του παρόντος εν λεπτομερείαις να εκθέσωμεν. Τούτο μόνον λέγομεν: Αρκεί ο λαός ηνωμένος να υπακούη εις τους φυσικούς εθνικούς ηγέτας του, την Εθναρχούσαν Εκκλησίαν. Και όταν ωρισμένα προϋποθέσεις πραγματοποιηθούν, θα αποδυθώμεν εις αγώνας θετικούς που δεν θα παύσουν έως ότου η Μεγάλη Παρασκευή της δουλείας μας τελειώση και κτυπήσουν οι καμπάνες την λαμπροφόρον ημέραν της απολυτρώσεως και εθνικής μας αναστάσεως".

Ταυτόχρονα ο Κυρηναίος Κυπριανός, έπειτα από περιοδεία του στα διάφορα χωριά της Μητροπολιτικής του περιφέρειας τόνισε σχεδόν τα ίδια πράγματα στις **3 Σεπτεμβρίου 1948:**

"Αι εντυπώσεις μου εκ της ανά τη ύπαιθρον περιοδείας μου είναι άρισται. Εις όλα τα χωρία, τα οποία επισκέφθην, διεπίστωσα ότι ο λαός μας μένει πιστός εις τα εθνικοθρησκευτικά ιδιέωδη της φυλής μας και φλέγεται από εθνικόν ενθουσιασμόν. Βαθυτάτη ήτο η συγκίνησις μου όταν αντίκρυζα τας θερμάς και εγκαρδίους εκδηλώσεις του ποιμνίου μου. Παντού ο ίδιος αγνός και άδολος ο ενθουσιασμός, η ίδια ακλόνητος προσήλωσις του λαού μας προς τας παροδόσεις και τα σύμβολα της ελληνικής πατρίδος.

Δεν δύναμαι να αρνηθώ ότι η καλλιέργεια του πατριωτικού αισθήματος είναι κατά μέγα μέρος έργον του ηρωϊκού και ματυρικού προκατόχου μου. Με συνεκίνησαν ιδίως αι εκδηλώσεις των εθνικοφρόνων διδασκάλων και εκ της μετ' αυτών επαφής μου επείσθη ότι είναι πραγματικοί εθναπόστολοι και ότι πολλά οφείλει εις την δράσιν των, ο τόπος, παντού

συνήντησα κατανόησιν, είμαι δε βέβαιος ότι και οι ολίγοι παραπλανηθέντες υπό των πρακτόρων του κομμουνισμού θα επιστρέψουν συντόμως εις τους κόλπους της Εκκλησίας. Λογίζομαι εξαιρετικά ευτυχής διότι ο θεός με προώρισεν όπως πιμάνω το θεοσεβές ποίμνιον της Μητροπολιτικής περιφέρειας Κυρηείας".